

Rapport

Datum: 30 juli 2004

Rapportnummer: 2004/299

Klacht

Verzoeker klaagt over het feit dat, alsmede de wijze waarop, het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) in de periode september 1998 tot en met januari 2003 is overgegaan tot de inning van de kinderalimentatie die hij op grond van een rechterlijke uitspraak van 1 november 1996 is verschuldigd.

Met name klaagt verzoeker erover dat het LBIO:

- bij de inning geen rekening heeft gehouden met de tussen hem en zijn ex-echtgenote gemaakte afspraak dat betalingen in de derde week van de maand plaatsvinden, in verband met de datum van betaling van verzoekers WAO-uitkering;
- hem heeft gesommeerd om aan zijn betalingsverplichtingen te voldoen, hoewel het LBIO op de hoogte was gesteld van de door verzoeker aan zijn ex-echtgenote rechtstreeks betaalde alimentatie rond de derde week van de maand en genoemde betalingen ook door het LBIO aan verzoeker zijn bevestigd;
- ten onrechte opslagkosten heeft berekend ten bedrage van € 1354,14, nu verzoeker aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan.

Voorts acht verzoeker het onjuist dat het LBIO op 25 juli 2002 is overgegaan tot betekening van beslag op zijn inkomen (een WAO-uitkering), te weten een inhouding per 1 augustus 2002 van € 636,97 per maand, waarbij:

- het LBIO de beslagvrije voet heeft gebaseerd op basis "ongetrouwd", terwijl verzoeker per 16 juni 2000 is getrouwd;
- de door het LBIO aan het Uitvoeringsinstituut Werknemersvoorzieningen GAK (UWV Gak) gemelde vorderingen niet zijn gespecificeerd;
- het LBIO niet heeft gereageerd op de mededelingen van zijn ex-echtgenote dat hij aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan;
- ten tijde van de beslaglegging er geen verzoek van zijn ex-echtgenote tot inning van achterstallige alimentatie lag, omdat hij vanaf 1999 de betalingen rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote heeft gedaan;
- verzoeker als gevolg van dit laatste gedurende de periode van beslaglegging (augustus 2002 tot en met februari 2003) dubbel heeft betaald, als gevolg waarvan het LBIO verzoeker een bedrag van € 2124,48 is verschuldigd.

Tot slot acht verzoeker het onjuist dat het LBIO heeft verzuimd in de saldospesificatie van 18 juni 2003 de rechtstreekse betalingen van verzoeker aan zijn ex-echtgenote in de

periode februari 2002 tot en met februari 2003 te vermelden.

Beoordeling

Algemeen

Verzoeker heeft uit een vorig huwelijk twee kinderen. Deze kinderen wonen bij hun moeder. Verzoeker is na de echtscheiding bij rechterlijke beschikking van 1 november 1996 verplicht tot het betalen van kinderalimentatie van *f* 500 (€ 226,89) per maand.

Op 15 juni 1998 schreef het LBIO verzoeker aan met de mededeling dat zijn ex-echtgenote op 2 juni 1998 het LBIO had ingeschakeld, omdat verzoeker sinds januari 1998 de verschuldigde indexering niet had voldaan. Verzoeker kreeg de gelegenheid binnen drie weken de achterstand aan zijn ex-echtgenote te voldoen.

Op 16 september 1998 schreef het LBIO verzoeker nogmaals aan, nu met het voornemen de inning over te nemen tenzij verzoeker binnen veertien dagen aantoonde dat hij de verschuldigde bijdrage wel had voldaan. Volgens de brief van zijn ex-echtgenote van 15 augustus 1998 aan het LBIO zou verzoeker vanaf de maand juni slechts eenmalig een bedrag van *f* 571,50 (€ 259,34) aan kinderalimentatie hebben overgemaakt, terwijl hij *f* 1534,50 (€ 696,33) had moeten betalen.

Verzoekers ex-echtgenote liet het LBIO bij brief van 17 september 1998 weten dat zij op 19 augustus 1998 *f* 962 (€ 436,54) van verzoeker had ontvangen, zijnde de achterstallige alimentatie tot en met 31 augustus 1998, maar dat zij de kinderalimentatie voor de maand september 1998 nog niet had ontvangen. Hierop schreef het LBIO verzoeker op 8 oktober 1998 wederom aan, met het verzoek dit bedrag alsnog aan zijn ex-echtgenote over te maken en binnen twee weken aan het LBIO aan te tonen dat hij had betaald. Aangezien verzoeker niet tijdig aantoonde dat hij de bijdrage voor de maand september 1998 had voldaan, liet het LBIO verzoeker bij brief van 3 november 1998 weten dat het de inning van de onderhoudsbijdrage met terugwerkende kracht per 1 augustus 1998 overnam. Dit had tot gevolg dat verzoeker vanaf dat moment rechtstreeks aan het LBIO moest gaan betalen en dat hij de verschuldigde opslagkosten moest voldoen.

Naar aanleiding hiervan ontstond een uitvoerige en langdurige briefwisseling tussen verzoeker en het LBIO over de juistheid van het bestaan van een achterstand in de betaling van de kinderalimentatie en het in rekening brengen van de opslagkosten.

Deze discussie heeft op 4 maart 1999 geleid tot het indienen van een klacht over het bestuursorgaan door verzoeker. Het LBIO heeft deze klacht bij reactie van 10 mei 1999 niet gegrond geacht. Het LBIO heeft de inning van de kinderalimentatie per 10 februari 2003 beëindigd, omdat verzoeker op dat moment gedurende zes maanden regelmatig had betaald en de achterstand volledig was aangezuiverd. De briefwisseling werd, met

tussenpozen, voortgezet tot het moment dat verzoeker op 8 september 2003 een klacht indiende bij de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van het rekening houden met tussen verzoeker en zijn ex-echtgenote gemaakte afspraken over het moment van betalen

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in eerste instantie over dat het LBIO bij het bepalen van de achterstand in de betalingsverplichting geen rekening heeft gehouden met de tussen hem en zijn ex-echtgenote bestaande afspraak dat hij pas in de tweede helft van de maand zijn bijdrage op haar rekening overmaakt en niet per de eerste van de maand. Volgens verzoeker kan hij namelijk niet eerder aan zijn financiële verplichting voldoen, omdat zijn WAO-uitkering pas rond de 16de van de maand wordt overgemaakt. Verzoeker stelt dat zijn ex-echtgenote hiervan op de hoogte is en dat zij hem nooit eerder kenbaar heeft gemaakt hiertegen bezwaar te hebben.

2. In zijn reactie van 12 januari 2004 op de klacht liet het LBIO weten dat verzoeker op grond van de uitspraak van de rechtbank te Breda van 1 november 1996 ten behoeve van de verzorging en opvoeding van zijn twee minderjarige kinderen aan zijn ex-echtgenote *bij vooruitbetaling* een bedrag van *f* 250 (€ 113,45) per kind per maand dient te voldoen.

Dat er volgens verzoeker een onderlinge afspraak bestaat tussen hem en zijn ex-echtgenote over het tijdstip van betalen, betwist het LBIO. Het feit dat verzoeker de alimentatie altijd in de tweede helft van de maand betaalde betekent niet dat zijn ex-echtgenote het hiermee eens was. Dit blijkt ook uit haar brieven naar het LBIO. In haar brief van 15 augustus 1998 schrijft de ex-echtgenote onder meer "De verschuldigde kinderalimentatie (die bij vooruitbetaling dient betaald te worden)...". En ook in haar brief van 17 september 1998 schrijft zij woorden van gelijke strekking, namelijk "Alimentatie voor de maand september (die vooraf betaald zou moeten worden), heb ik nog niet ontvangen. Sedert mijn eerste brief aan u en vanaf januari '98, zijn er constant problemen over de alimentatie. In geen enkele maand heb ik het bedrag op tijd ontvangen en wil dat dit nu eindelijk eens gaat gebeuren."

Het LBIO acht dit klachtonderdeel dan ook niet gegrond.

Beoordeling

3. Op grond van het tussen verzoeker en zijn ex-echtgenote gewezen vonnis van de rechtbank te Breda dient de kinderalimentatie bij vooruitbetaling te worden voldaan. Dit betekent dat kinderalimentatie over een bepaalde maand op de eerste dag van die maand door de ontvangstgerechtigde, zijnde de ex-echtgenote van verzoeker, moet zijn ontvangen. Een eventueel onderling gemaakte afspraak over een later tijdstip van betalen

van de kinderalimentatie, doet aan deze verplichting niet af. Overigens is de Nationale ombudsman van mening dat er in dit geval geen sprake is van een onderlinge afspraak om in de derde week van de lopende maand te betalen. De Nationale ombudsman baseert dit op de brieven van de ex-echtgenote van verzoeker waarin zij zich op het (juiste) standpunt stelt dat verzoeker de kinderalimentatie bij vooruitbetaling dient te betalen. Hieruit blijkt geen overeenstemming tussen beiden over het door verzoeker gestelde afgesproken latere tijdstip van betalen.

Gelet op het bepaalde in het vonnis van de rechtbank hoefde het LBIO geen rekening te houden met deze vermeende afspraak.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

4. De Nationale ombudsman merkt nog op dat hij niet inziet waarom verzoeker zijn betalingsverplichting niet bij vooruitbetaling kon voldoen. Het feit dat verzoekers uitkering pas rond de twaalfde van iedere maand wordt gestort, staat hieraan niet in de weg. Immers, verzoeker had er voor kunnen kiezen dit geld aan te wenden om bij vooruitbetaling aan zijn verplichting te voldoen. Ook tussentijds had verzoeker een en ander kunnen herstellen, door in één maand een dubbele betaling te doen.

Het LBIO heeft dit inmiddels rechtgetrokken door middel van verrekening met uit het loonbeslag geïnde bedragen, waardoor verzoeker feitelijk nu wel bij vooruitbetaling aan zijn verplichting voldoet.

II. Ten aanzien van het sommeren aan de betalingsverplichting te voldoen

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er tevens over dat het LBIO hem heeft gesommeerd om de kinderalimentatie te betalen, terwijl het LBIO ervan op de hoogte was dat hij zijn bijdrage steeds in de derde week van de lopende maand aan zijn ex-echtgenote overmaakte. Het LBIO heeft deze betalingen ook steeds schriftelijk aan verzoeker bevestigd.

2. Het LBIO acht ook dit klachtonderdeel niet gegrond. Het LBIO heeft verzoeker naar aanleiding van de brieven van diens ex-echtgenote aangeschreven om hem aan te laten tonen dat hij wel aan zijn betalingsverplichting had voldaan en dat er geen achterstand in de betaling van de kinderalimentatie bestond. Verzoekers ex-echtgenote had in haar brief van 2 juni 1998 aan het LBIO aangegeven dat verzoeker een achterstand had betreffende de maanden december 1997 en januari tot en met mei 1998. Vanaf januari 1998 had verzoeker de indexering niet betaald. In haar brief van 15 augustus 1998 liet de ex-echtgenote weten dat de achterstand tot en met mei 1998 was voldaan, maar dat zij in de maanden juni, juli en augustus 1998 slechts eenmalig een bedrag van f 571,50 (€ 259,34) had ontvangen. Bij brief van

17 september 1998 deelde zij het LBIO mee dat zij op 19 augustus 1998 f 962 (€ 436,54) op haar rekening gestort had gekregen, maar dat zij de kinderalimentatie voor de maand september nog niet had ontvangen.

Het LBIO heeft verzoeker bij brief van 15 juni 1998 verzocht om de achterstand in de betalingen binnen drie weken alsnog aan zijn ex-echtgenote te voldoen. Het LBIO heeft verzoeker vervolgens in zijn brieven van 16 september en 8 oktober 1998 verzocht om de alimentatie bij vooruitbetaling te voldoen. In deze brieven gaf het LBIO ook aan dat het LBIO informatie van verzoekers ex-echtgenote had gekregen over de rechtstreekse betalingen aan haar en welke bedragen, na verrekening, nog openstonden. Verzoeker heeft aan het verzoek om tijdige betaling niet voldaan en heeft evenmin op deze brieven gereageerd. Daarom heeft het LBIO verzoeker op 3 november 1998 laten weten de inning per 1 augustus 1998 over te nemen. Pas op 4 november 1998 heeft verzoeker schriftelijk gereageerd, onder verwijzing naar de afspraak die tussen hem en zijn ex-echtgenote zou bestaan over het tijdstip van betalen. In de periode voor 5 november 1998 (de dag waarop verzoekers brief werd ontvangen) was het LBIO dan ook niet op de hoogte van het bestaan van deze afspraak. Bovendien betwist het LBIO het bestaan van overeenstemming over deze door verzoeker gestelde afspraak, gezien de inhoud van de brieven van verzoekers ex-echtgenote. Het LBIO stelt zich dan ook op het standpunt dat het verzoeker terecht heeft gesommeerd om aan zijn betalingsverplichting te voldoen.

Beoordeling

3. Gelet op hetgeen de Nationale ombudsman onder I. heeft opgemerkt, is verzoeker op grond van het vonnis van de rechtbank gehouden de kinderalimentatie bij vooruitbetaling aan zijn ex-echtgenote te voldoen. Nu verzoeker niet tijdig aan zijn betalingsverplichting voldeed, kon zijn ex-echtgenote het LBIO verzoeken de inning van de kinderalimentatie van haar over te nemen. In artikel 408, eerste boek van het Burgerlijk Wetboek (BW) (zie ACHTERGROND, onder 1.) staat immers dat het LBIO de inning van de kinderalimentatie op verzoek van de ontvangstgerechtigde kan overnemen, wanneer een achterstand ten aanzien van ten minste één periodieke betaling is ontstaan. Het LBIO gaat hiertoe over nadat het de betalingsplichtige, gedurende een periode van veertien dagen, de gelegenheid heeft geboden om aan te tonen dat er geen sprake is van een betalingsachterstand. Als de betalingsplichtige niet of onvoldoende aantoont dat er geen betalingsachterstand is, wordt het LBIO bevoegd tot invordering van de alimentatie over te gaan.

4. Het LBIO heeft verzoeker voor het eerst aangeschreven op 15 juni 1998. In deze brief heeft het LBIO verzoeker in de gelegenheid gesteld om binnen drie weken alsnog de achterstand in de betalingen aan zijn ex-echtgenote te voldoen. Zou verzoeker hieraan geen gevolg geven dan kon zijn ex-echtgenote het LBIO alsnog verzoeken de inning over te nemen. Op 16 september 1998 heeft het LBIO een tweede brief gestuurd. Hierin gaf het

aan dat verzoekers ex-echtgenote het LBIO wederom om overname van de inning van de kinderalimentatie had verzocht, omdat verzoeker vanaf de maand juni 1998 niet tijdig en niet het volledige bedrag aan kinderalimentatie had betaald. Verzoeker werd in de gelegenheid gesteld binnen twee weken aan het LBIO aan te tonen dat hij geen achterstand in zijn betalingsverplichting had. Verzoeker heeft hierop niet richting LBIO gereageerd, wel richting zijn ex-echtgenote. Deze liet het LBIO bij brief van 17 september 1998 weten dat zij de betaling voor de maand september 1998 nog niet had ontvangen. Hierop heeft het LBIO verzoeker nog éénmaal in de gelegenheid gesteld om binnen twee weken aan te tonen dat hij geen achterstand in de betaling van de kinderalimentatie had, en wel op 8 oktober 1998. Wanneer daaraan geen gevolg werd gegeven, zou de inning worden overgenomen. Ook nu heeft verzoeker niet op deze brief gereageerd, waarna het LBIO verzoeker op 3 november 1998 heeft laten weten de inning over te hebben genomen. Pas bij brief van 4 november 1998 heeft het LBIO van verzoeker een reactie ontvangen, waarin hij heeft aangegeven dat hij op 10 oktober 1998 een stortingsbewijs heeft toegezonden en dat er een afspraak bestaat tussen hem en zijn ex-echtgenote over het tijdstip van betalen van de kinderalimentatie.

5. Het LBIO dient op grond van artikel 408, eerste boek BW, alvorens tot overname van de inning over te gaan, de betalingsplichtige eenmalig de gelegenheid te bieden binnen veertien dagen aan te tonen dat hij aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan. In dit geval heeft het LBIO verzoeker hiertoe drie keer de gelegenheid geboden. Het LBIO was aldus gerechtigd en zelfs verplicht verzoeker te sommeren om aan zijn betalingsverplichting te voldoen. Ook na de overname van de inning was het LBIO hiertoe vanzelfsprekend gerechtigd.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

III. Ten aanzien van het berekenen van opslagkosten

Bevindingen

1. Voorts klaagt verzoeker erover dat het LBIO ten onrechte opslagkosten heeft berekend, omdat hij aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan. Verzoeker heeft immers tijdens de periode dat het LBIO de inning van zijn ex-echtgenote had overgenomen de gehele verschuldigde kinderalimentatie rechtstreeks aan haar betaald, waardoor er volgens hem geen achterstand bestaat en het LBIO de inning niet had mogen overnemen en dus geen opslagkosten in rekening had mogen brengen. Een bedrag van € 1354,14.

2. Het LBIO acht ook dit klachtonderdeel niet gegrond. Het LBIO heeft op 3 november 1998 de inning rechtmatig overgenomen. Ingevolge het derde lid van artikel 408, eerste boek BW, worden de kosten van invordering door het LBIO verhaald op de onderhoudsplichtige. Dit betekent dat verzoeker de opslagkosten aan het LBIO moet voldoen. De opslagkosten blijven op grond van het zesde lid van artikel 408, eerste boek

BW doorlopen tot het moment dat aan alle voorwaarden van dit zesde lid is voldaan. Hetgeen inhoudt dat er geen achterstand in de kinderalimentatie en opslagkosten meer is en er gedurende een periode van zes maanden regelmatig aan het LBIO is betaald. In dit geval werd pas in januari 2003 aan deze voorwaarden voldaan, en werd de inning op dat moment beëindigd en waren de opslagkosten niet meer verschuldigd. Het feit dat verzoeker aan zijn ex-echtgenote bleef betalen, betekent niet dat de opslagkosten niet verschuldigd waren.

Het LBIO heeft in zijn reactie nog verwezen naar zijn eerder in de interne klachtbehandeling op 10 mei 1999 ingenomen standpunt, waarin het uitgebreid op de rechtmatigheid van de overname van de inning en de daaruit voortvloeiende verplichtingen voor verzoeker is ingegaan.

Beoordeling

3. Gelet op hetgeen de Nationale ombudsman onder I. en II. heeft overwogen, heeft het LBIO de inning rechtmatig overgenomen. Verzoeker voldeed niet bij vooruitbetaling aan zijn betalingsverplichting, waardoor het LBIO de inning kon overnemen. Wanneer de inning rechtmatig is overgenomen, komen de opslagkosten, op grond van het derde lid van artikel 408, eerste boek BW voor rekening van de betalingsplichtige, in dit geval verzoeker. Het feit dat verzoeker rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote is blijven betalen, ondanks diverse schriftelijke mededelingen van het LBIO dat verzoeker voortaan aan het LBIO diende te betalen, doet hieraan niet af.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

IV. Ten aanzien van de beslagvrije voet

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er daarnaast over dat het LBIO per 1 augustus 2002 beslag op zijn WAO-uitkering heeft gelegd en daarbij de beslagvrije voet voor alleenstaanden heeft gehanteerd. Dit terwijl verzoeker op 16 juni 2000 is gehuwd.

2. Het LBIO liet in zijn reactie weten dat het niet bekend is met de situatie van betalingsplichtigen, en dat het daarom bij het leggen van beslag uitgaat van de algemeen geldende beslagvrije voet. Het is aan de werkgever, de uitkerende instantie en de betalingsplichtige om middels controleerbare stukken aan te tonen dat dit een ander bedrag dient te zijn. In de kennisgeving beslaglegging en het daarbij behorende informatieblad met de van belang zijnde wetsartikelen (zie ACHTERGROND, onder 2.; N.o.) die op 4 juli 2002 aan het UWV Gak (de uitkerende instantie van verzoeker) zijn gezonden, blijkt de mogelijkheid om het betreffende bedrag te laten wijzigen. Het UWV Gak heeft op 11 juli 2002 de kennisgeving getekend aan het LBIO geretourneerd,

waardoor het beslag was voltooid. Het LBIO heeft vervolgens verzoeker bij aangetekende brief van 25 juli 2002 in kennis gesteld van de beslaglegging. In het dossier van het LBIO is niet terug te vinden dat verzoeker of het UWV Gak destijds heeft verzocht om wijziging van het betreffende bedrag. Het LBIO acht de klacht niet gegrond.

3. Op 23 april 2004 belde een medewerkster van Bureau Nationale ombudsman met het UWV Gak te Tilburg, om na te vragen of het UWV Gak bij het invullen van de kennisgeving tot het leggen van beslag op de periodieke uitkering rekening houdt met de voor de betrokken persoon van toepassing zijnde beslagvrije voet. De medewerkster van UWV Gak gaf aan dat dit niet het geval is. Het UWV Gak houdt vast aan het bedrag dat het LBIO heeft aangegeven op de kennisgeving. Volgens de medewerkster was het UWV Gak wettelijk niet bevoegd dit te wijzigen. Ook gaf zij aan dat het UWV Gak geen contact opneemt met het LBIO als het vaststelt dat het LBIO een onjuiste beslagvrije voet hanteert. Het initiatief wordt aan de beslagene of aan het LBIO gelaten.

4. In een telefoongesprek op 27 april 2004 stelde een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman het LBIO een aantal vragen naar aanleiding van het standpunt van het LBIO. In dit gesprek liet de medewerkster van het LBIO weten dat het afhankelijk is van spontane informatieverstrekking met betrekking tot gegevens als een huwelijk van de betalingsplichtige. Het LBIO wordt niet automatisch door de gemeente op de hoogte gesteld van deze informatie. In dit geval raakte het LBIO pas op 6 augustus 2002 met deze informatie bekend, nadat verzoeker het LBIO hiervan in een brief op de hoogte had gesteld. Het LBIO heeft hierop gereageerd bij brief van 26 september 2002. Hierin schreef het LBIO onder meer het volgende:

"Voor wat betreft de beslaglegging op het inkomen van betrokkene wordt door mijn bureau, als service aan de inhoudingsplichtige, de algemeen geldende lage beslagvrije voet opgegeven. Het is aan de heer D. om middels controleerbare bewijsstukken aan te tonen dat dit een ander bedrag dient te zijn. Hiertoe heeft hij, samen met de aan hem per aangetekende post toegezonden kopie van de kennisgeving beslaglegging, een informatieblad ontvangen. Een exemplaar hiervan is eveneens bijgevoegd. Er is in deze dus geen sprake van een procedurefout."

De medewerkster van het LBIO gaf in het telefoongesprek aan, dat deze passage in de brief anders geformuleerd had kunnen worden, waardoor het verzoeker duidelijk zou zijn geworden dat hij alsnog bewijsstukken had moeten opsturen waarmee hij kon aantonen dat hij inmiddels was gehuwd.

5. Verzoeker is na deze brief van het LBIO nog éénmaal op deze materie teruggekomen, in zijn brief van 7 oktober 2002. Het LBIO heeft in vervolgcorrespondentie niet meer op dit onderwerp gereageerd.

Beoordeling

6. Allereerst merkt de Nationale ombudsman het volgende op.

Ingevolge artikel 479g van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) (zie ACHTERGROND, onder 2.4.) is het LBIO bevoegd om beslag te leggen onder een derde tot verhaal van een uitkering tot levensonderhoud. Dit kan het LBIO doen door van het vonnis of de beschikking in afschrift mededeling te doen aan de derde beslagene. Zodra de derde de kennisgeving "voor gezien" heeft ondertekend en aan het LBIO heeft teruggestuurd, is het beslag voltooid. Nu verzoeker de kinderalimentatie niet bij vooruitbetaling heeft voldaan en ook de opslagkosten niet heeft betaald, was het LBIO in deze gerechtigd (het) loonbeslag te leggen onder het UWV Gak.

7. Ten aanzien van dit klachtonderdeel is komen vast te staan dat verzoeker het LBIO niet eerder dan op 6 augustus 2002 op de hoogte heeft gebracht van het feit dat hij op 16 juni 2000 opnieuw is gehuwd. Het is het LBIO dan ook niet aan te rekenen dat het op 4 juli 2002 bij het toezenden van de kennisgeving tot het leggen van beslag aan het UWV Gak een beslagvrije voet heeft gehanteerd voor alleenstaanden. Het is het LBIO evenmin aan te rekenen dat het UWV Gak geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid op de kennisgeving aan te geven dat de door het LBIO gehanteerde beslagvrije voet op onjuiste gegevens is gebaseerd.

8. De Nationale ombudsman acht echter de wijze waarop het LBIO is omgegaan met de informatie van verzoeker van 6 augustus 2002 dat hij op 16 juni 2000 is gehuwd, niet zorgvuldig. In zijn brief van 26 september 2002 is het LBIO ingegaan op de mededeling van verzoeker over zijn huwelijkse staat (zie IV.4.). De Nationale ombudsman is van mening dat het LBIO verzoeker ondubbelzinnig had moeten meedelen dat hij dit per omgaande met controleerbare bewijsstukken, bijvoorbeeld een kopie van het trouwboekje, moest aantonen, zodat de hoogte van de beslagvrije voet zou kunnen worden aangepast, bij gebleken juistheid van de verschaft informatie. Dit heeft het LBIO niet gedaan.

Uit de bovengenoemde alinea in de brief van het LBIO van 26 september 2002 leidt de Nationale ombudsman niet ondubbelzinnig af dat het LBIO verzoeker verzocht om middels controleerbare stukken aan te tonen dat hij is gehuwd. De gebruikte formulering is dan ook niet in overeenstemming van het vereiste van zorgvuldige informatieverstrekking. Ook acht de Nationale ombudsman het niet juist dat het LBIO in nadere correspondentie geen nadere navraag bij verzoeker heeft gedaan omtrent zijn mededeling over zijn huwelijkse staat, aangezien dit consequenties heeft voor de beslaglegging, een voor verzoeker zeer ingrijpend middel. Dit is in strijd met het beginsel van actieve informatieverwerving.

Hiermee acht de Nationale ombudsman de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

V. Ten aanzien van het specificeren van de vordering in de brief aan UWV Gak

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er eveneens over dat het LBIO in zijn brief aan het UWV Gak betreffende de kennisgeving, de openstaande vordering niet heeft gespecificeerd. Hierdoor kunnen volgens verzoeker misverstanden ontstaan omtrent de hoogte van de vordering, aangezien verzoeker rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote is blijven betalen.

2. Het LBIO acht dit klachtonderdeel evenmin gegrond. Volgens het LBIO heeft het de openstaande vordering voldoende gespecificeerd in de kennisgeving aan het UWV Gak, door een onderverdeling te maken in kinderalimentatie en opslagkosten. Daarnaast heeft het LBIO de maandelijks verschuldigde onderhoudsbijdrage en opslagkosten vermeld. Bovendien worden aan het weergeven van de hoogte van de vordering geen nadere eisen gesteld in artikel 479g Rv. Het LBIO heeft in zijn reactie nog opgemerkt dat het bedrag dat op de kennisgeving stond vermeld, het bedrag was dat op dat moment als openstaand saldo bij het LBIO bekend was, gebaseerd op de toen bekende bewijzen van rechtstreeks aan de ex-echtgenote betaalde bedragen.

Beoordeling

3. Zoals het LBIO al aangaf schrijft artikel 479g Rv geen nadere regels voor met betrekking tot de specificatie van de vordering. De Nationale ombudsman is het met het LBIO eens dat het de openstaande vordering voldoende heeft gespecificeerd op de kennisgeving aan het UWV Gak. Met deze onderverdeling is het voor de derde beslagene voldoende duidelijk welk bedrag er open staat aan kinderalimentatie en opslagkosten. De derde beslagene behoeft geen nadere details over de achterstand om akkoord te kunnen gaan met het leggen van het beslag.

4. Het LBIO heeft verzoeker bij brief van 25 juli 2002 op de hoogte gesteld van het feit dat er beslag op zijn uitkering was gelegd. Hierbij was als bijlage een afschrift van de stukken aan en van het UWV Gak gevoegd. Verzoeker heeft vervolgens op 6 augustus 2002 op de beslaglegging en de hoogte van de vordering gereageerd. Hierin gaf hij aan dat het genoemde bedrag niet juist zou zijn, omdat hij vanaf juli 1999 de kinderalimentatie rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote had overgemaakt.

Dat bij verzoeker misverstanden zijn ontstaan over de hoogte van de vordering, omdat het LBIO de vordering niet per maand heeft gespecificeerd, is niet aan het LBIO te wijten. Immers, het LBIO handelde naar de informatie waarover het op dat moment kon beschikken. Gelet op het feit dat verzoeker ondanks herhaalde verzoeken rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote is blijven betalen in plaats van aan het LBIO, en het feit dat hij het LBIO niet op de hoogte heeft gesteld van deze rechtstreekse betalingen, kan het het LBIO niet worden verweten dat het een onjuiste vordering heeft doorgegeven aan het UWV Gak. Daarbij merkt de Nationale ombudsman op dat een nadere specificatie van de vordering hieraan niets zou hebben veranderd.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

VI. Ten aanzien van het reageren op mededelingen van ex-echtgenote aan LBIO

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er vervolgens over dat het LBIO niet heeft gereageerd op mededelingen van zijn ex-echtgenote dat hij aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan.
2. Het LBIO heeft in reactie op dit klachtonderdeel meegedeeld dat het op 22 oktober 2002 een brief van de ex-echtgenote heeft ontvangen waarin zij aangaf dat er volgens haar geen sprake was van een betalingsachterstand. Het LBIO heeft de ex-echtgenote daarop laten weten dat de overname van de inning pas zou worden beëindigd op het moment dat verzoeker gedurende zes maanden regelmatig aan het LBIO had betaald, waarbij de achterstand volledig moest zijn aangezuiverd. Het LBIO heeft dus wel op de mededelingen van de ex-echtgenote gereageerd, maar beëindiging van de inning was ingevolge de wet (artikel 408, eerste boek, zesde lid BW) nog niet aan de orde. Verzoeker was ervan op de hoogte dat de inning nog niet kon worden beëindigd, gelet op de brief van het LBIO van 10 mei 1999 waarin deze twee voorwaarden zijn uiteengezet, en welke brief op 25 november 2002 nogmaals naar verzoeker is gestuurd.

Het LBIO acht dit klachtonderdeel niet gegrond.

Beoordeling

3. Wanneer het LBIO de inning van de kinderalimentatie rechtmatig heeft overgenomen van de ontvangstgerechtigde, kan de inning slechts beëindigd worden wanneer gedurende zes maanden regelmatig aan het LBIO is betaald en er geen achterstand meer bestaat in de kinderalimentatie en de opslagkosten (zie ACHTERGROND, onder 1.). Een tussentijdse mededeling van de ontvangstgerechtigde dat de betalingsplichtige inmiddels (weer) aan zijn betalingsverplichting voldoet, doet hieraan niet af.

De mededeling van verzoekers ex-echtgenote dat verzoeker maandelijks de kinderalimentatie overmaakte en er dus geen sprake was van een achterstand, had voor beëindiging van de overname van de inning geen gevolgen, nu verzoeker niet regelmatig aan het LBIO betaalde en hij ook de opslagkosten niet had voldaan. Het LBIO heeft de ex-echtgenote hiervan op de hoogte gesteld. Voor zover verzoeker ervan uitgaat dat het LBIO op deze mededeling van zijn ex-echtgenote had moeten reageren met het beëindigen van de inning, heeft hij zich op een verkeerd standpunt gesteld. Het LBIO heeft met de wijze waarop het op de mededeling van de ex-echtgenote heeft gereageerd, op de juiste wijze gehandeld en haar de juiste informatie verschaft.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

VII. Ten aanzien van het feit dat er ten tijde van het leggen van beslag geen verzoek om overname inning van verzoekers ex-echtgenote lag

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er ook over dat er op 4 juli 2002, het moment dat het LBIO de kennisgeving beslag aan het UWV Gak zond, geen verzoek tot overname van de inning van verzoekers ex-echtgenote lag. Verzoeker had immers vanaf 1999 de kinderalimentatie rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote betaald.

2. Het LBIO heeft in zijn reactie dit klachtonderdeel niet gegrond geacht. De ex-echtgenote van verzoeker heeft het LBIO op 2 juni 1998 verzocht de inning van de kinderalimentatie over te nemen. Het LBIO is daartoe uiteindelijk op 3 november 1998 overgegaan. Aangezien op het moment van de beslaglegging nog niet aan de voorwaarden tot beëindiging van de inning was voldaan (zie onder VI.), kon het LBIO zich op 4 juli 2002 baseren op het verzoek de ex-echtgenote van 2 juni 1998.

Beoordeling

3. Wanneer het LBIO de inning rechtmatig heeft overgenomen en deze nog niet conform artikel 408, eerste boek, zesde lid BW is beëindigd, hoeft het LBIO ten tijde van het leggen van derden beslag niet te beschikken over een nieuw verzoek om overname van de inning van de kinderalimentatie door de ontvangstgerechtigde. De overname van inning loopt op dat moment immers nog steeds. Tussentijdse mededelingen van de ontvangstgerechtigde dat er geen betalingsachterstand (meer) is, doen hieraan niets af (zie onder VI.). Het LBIO hoefde in dit geval op het moment dat het overging tot het leggen van derden beslag dan ook niet te beschikken over een nieuw verzoek van verzoekers ex-echtgenote om de inning over te nemen.

De klacht mist daarmee feitelijke grondslag.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

VIII. Ten aanzien van het door het LBIO verschuldigd zijn van € 2124,48

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er bovendien over dat hij gedurende de periode dat het LBIO beslag op zijn uitkering had gelegd (augustus 2002 tot en met februari 2003), dubbele kinderalimentatie heeft betaald. Verzoeker heeft in deze periode rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote betaald en tegelijkertijd heeft het LBIO uit het beslag gelden aan haar afgedragen. Volgens verzoeker heeft zijn ex-echtgenote de bedragen die het LBIO aan

haar heeft overgemaakt op de rekening van het LBIO teruggestort. Het LBIO is hem dan ook een bedrag van € 2124,48 verschuldigd, aldus verzoeker.

2. Volgens het LBIO heeft verzoeker in totaal € 15.841,68 betaald en heeft het LBIO hem € 947,78 terugbetaald, in verband met te veel betaalde bijdragen. Bij het LBIO is het saldo nihil, alle kinderalimentatie en opslagkosten zijn voldaan. Het LBIO heeft daarom op 10 februari 2003 de inning beëindigd.

Volgens verzoeker echter, heeft hij in totaal € 17.966,16 betaald, een verschil van € 2124,48. Dit is precies het bedrag dat verzoeker zegt in de periode juli 2002 tot en met februari 2003 rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote betaald te hebben en wat hij nu van het LBIO zegt tegoed te hebben.

Het LBIO heeft verzoeker op 18 juni 2003 een overzicht doen toekomen waarin is terug te vinden welke rechtstreekse betalingen door het LBIO zijn verwerkt. Hierin zijn zeven rechtstreekse betalingen niet verwerkt. Het betreft betalingen in de periode juli 2002 tot en met januari 2003. Deze betalingen heeft het LBIO inmiddels verwerkt. De betaling in februari 2003 voor de maand maart 2003 heeft het LBIO niet opgenomen, aangezien het LBIO de inning per 10 februari 2003 heeft beëindigd.

In totaal gaat het om een bedrag van € 1858,92 dat verzoeker te veel heeft betaald aan zijn ex-echtgenote. Aangezien het LBIO in deze periode beslag op verzoekers inkomen had gelegd en het hieruit gelden aan verzoekers ex-echtgenote overmaakte, en verzoeker tegelijkertijd rechtstreeks kinderalimentatie overmaakte aan zijn ex-echtgenote, heeft zij deze alimentatiegelden dubbel ontvangen. Verzoeker kan dit bedrag van zijn ex-echtgenote terugvorderen als zijnde onverschuldigd betaald. Het LBIO acht de klacht hiermee ten dele terecht.

3. Verzoeker heeft in zijn brief van 6 november 2002 aan het LBIO naar voren gebracht dat zijn ex-echtgenote hem had laten weten dat zij de van het LBIO ontvangen bedragen op de rekening van het LBIO had teruggestort en dat zij daarover contact met het LBIO had opgenomen. Het LBIO heeft deze brief op 25 november 2002 beantwoord. Hierin merkte het LBIO op dat inmiddels twee keer middels loonbeslag een bedrag van € 636,97 was ingehouden en afgedragen, en dat het LBIO uit verzoekers brief had begrepen dat zijn ex-echtgenote de afgedragen bedragen inmiddels aan hem had teruggestort. Verzoeker heeft op 26 november 2002 op deze brief gereageerd met de mededeling dat het LBIO zijn brief onjuist heeft geïnterpreteerd en dat zijn ex-echtgenote de bedragen niet aan hem, maar aan het LBIO heeft terugbetaald. Het LBIO is op deze informatie van verzoeker in zijn vervolgcorrespondentie niet meer ingegaan.

4. Aangezien het LBIO tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman en in de eerdere briefwisseling met verzoeker hierop niet verder is ingegaan, heeft een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman hierover telefonisch navraag gedaan

bij het LBIO. In het telefoongesprek van 27 april 2004 heeft een medewerkster van het LBIO laten weten dat de ex-echtgenote van verzoeker het LBIO geen brieven heeft gestuurd waarin zij dit heeft aangekaart. Wel heeft zij op 21 oktober 2002 telefonisch contact opgenomen met het LBIO met de vraag waarvoor het geld was bestemd dat zij van het LBIO had ontvangen. In het betalings scherm is niet terug te vinden dat de ex-echtgenote van verzoeker bedragen op de rekening van het LBIO heeft teruggestort.

De medewerkster heeft daarna toegezegd bij de ex-echtgenote navraag te doen en haar te laten aantonen dat zij bedragen aan het LBIO heeft terugbetaald, indien zij inderdaad aangeeft dit te hebben gedaan. Bij brief van 11 mei 2004 heeft het LBIO de Nationale ombudsman laten weten dat de ex-echtgenote het LBIO bij brief van 28 april 2004 heeft meegedeeld dat zij geen bedragen aan het LBIO heeft teruggestort. Zij heeft deze rechtstreeks van haar ex-echtgenoot ontvangen bedragen gehouden, omdat verzoeker haar nog geld schuldig was in verband met de verkoop van hun gezamenlijke woning, aldus de ex-echtgenote.

Beoordeling

5. Het LBIO heeft verzoeker er diverse keren op gewezen dat het de inning van de kinderalimentatie van zijn ex-echtgenote had overgenomen en dat verzoeker vanaf 3 november 1998 aan het LBIO diende te betalen. Verzoeker heeft tot het moment dat het LBIO de inning beëindigde rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote betaald. Nu verzoeker ook gedurende de periode dat het LBIO rechtmatig beslag onder het UWV Gak had gelegd, rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote heeft betaald, terwijl hij er nadrukkelijk op was gewezen dat hij aan het LBIO diende te betalen, komt het voor zijn rekening en risico dat hij dubbele betalingen heeft verricht en daarmee niet bevrijdend heeft betaald. Het is dan ook aan verzoeker om het te veel betaalde bedrag terug te vorderen van zijn ex-echtgenote.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

IX. Ten aanzien van de saldosppecificatie

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er ten slotte over dat het LBIO heeft verzuimd in de saldosppecificatie van 18 juni 2003 de rechtstreeks door verzoeker aan zijn ex-echtgenote gedane betalingen in de periode februari 2002 tot en met februari 2003 te vermelden.

2. Uit het saldo overzicht van het LBIO van 18 juni 2003 blijkt dat de betalingen die verzoeker in de periode januari tot en met juni 2002 rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote heeft gedaan, in het overzicht zijn verwerkt onder de datum 21 januari 2002. Hierin staat een bedrag vermeld van € 1581,62.

De rechtstreekse betalingen die verzoeker in 2000 en 2001 heeft gedaan, staan op dezelfde wijze vermeld. Bij de datum 18 januari 2000 staat een bedrag van € 2949,10 vermeld. Onder de datum 19 januari 2001 staat € 3046,46 vermeld.

De rechtstreekse betalingen vanaf 21 september 1998 tot en met 21 juni 1999 zijn in het overzicht per maand opgenomen. Op 20 juli 1999 staat een bedrag van € 1438,42, betreffende de betalingen van juli tot en met december 1999.

3. Het LBIO heeft in zijn reactie op de klacht aangegeven dat zeven rechtstreekse betalingen van verzoeker aan zijn ex-echtgenote niet zijn verwerkt in het saldo overzicht van 18 juni 2003. Dit betreft betalingen in de maanden juli 2002 tot en met januari 2003.

Het LBIO ontving op 29 januari 2003 kopieën van betalingsafschriften betreffende de maanden oktober en november 2002 en twee keer januari 2003. Deze betalingen zijn niet meer verwerkt, omdat het LBIO reeds bezig was met het beëindigen van de inning.

Uit het dossier kon het LBIO niet opmaken waarom de rechtstreekse betalingen in de maanden juli, augustus en september 2002 niet zijn verwerkt. Een betalingsbewijs van februari 2003 heeft het LBIO niet aangetroffen. Bovendien beëindigde het LBIO de zaak op 10 februari 2003 en diende verzoeker vanaf deze maand rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote te betalen. De betaling in februari ziet immers reeds op de betaling van de alimentatie voor de maand maart 2003.

Beoordeling

4. Uit het saldo overzicht blijkt dat het LBIO de rechtstreekse betalingen die verzoeker in de periode januari tot en met juni 2002 heeft verricht, heeft vermeld onder de betaling van 21 januari 2002.

In zoverre is de onderzochte gedraging op dit punt behoorlijk.

5. De Nationale ombudsman merkt hierover overigens op dat het LBIO in het saldo overzicht de *verschuldigde* kinderalimentatie per maand heeft uitgesplitst. De *ontvangen* bedragen heeft het LBIO op het saldo overzicht deels per maand en deels per half jaar of jaar weergegeven. De Nationale ombudsman ziet niet in waarom het LBIO de specificatie per maand niet tot de laatst bekende betaling (in 2002) heeft doorgevoerd, nu het dat tot de betaling in juni 1999 wel heeft gedaan. Door dit na te laten, is het saldo overzicht minder helder geworden en kon er onduidelijkheid ontstaan over het feit met welke rechtstreekse betalingen van verzoeker het LBIO bekend was.

6. Ten aanzien van het weergeven van de rechtstreekse betalingen van verzoeker gedurende de periode oktober 2002 tot en met januari 2003 merkt de Nationale ombudsman het volgende op. Wanneer het LBIO op het moment van het opmaken van

een saldo overzicht beschikt over bewijzen dat de betalingsplichtige heeft betaald, dient het LBIO deze betalingen in het kader van zorgvuldige verslaglegging op het saldo overzicht te vermelden. Het argument dat het LBIO op het moment van het ontvangen van deze bewijzen reeds bezig is met het beëindigen van de inning, doet hieraan niet af. In dit geval gaat dit argument zeker niet op, nu het LBIO op 29 januari 2003 over betalingsbewijzen over de periode oktober 2002 tot en met januari 2003 beschikte en het betalingsoverzicht pas op 18 juni 2003 naar verzoeker werd verzonden. Het LBIO had deze betalingen op het overzicht moeten vermelden.

In zoverre is de onderzochte gedraging op dit punt niet behoorlijk.

7. Wat betreft de periode juli tot en met september 2002 overweegt de Nationale ombudsman als volgt. Het LBIO stelt dat het niet uit het dossier kan opmaken om welke reden deze betalingen niet in het saldo overzicht zijn verwerkt. Het is de Nationale ombudsman niet gebleken of verzoeker het LBIO betalingsbewijzen van deze maanden heeft toegezonden. Indien verzoeker dit wel heeft gedaan, had het LBIO conform de hierboven genoemde norm deze betalingen in het overzicht moeten opnemen. Indien verzoeker dit heeft nagelaten, is het aan het LBIO niet toe te rekenen dat het deze betalingen niet heeft verwerkt, omdat het niet over de daartoe benodigde bewijzen beschikte.

8. Tot slot merkt de Nationale ombudsman het volgende op ten aanzien van de betaling in de maand februari 2003. De Nationale ombudsman is het met het LBIO eens dat het LBIO deze rechtstreekse betaling niet op het overzicht hoefde weer te geven, nu het LBIO de overname van de inning eerder die maand, per 10 februari 2003, had beëindigd. Vanaf dat moment behoorde verzoeker rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote te betalen. Het LBIO heeft op dat moment geen bedragen meer aan de ex-echtgenote overgemaakt. Er was op dat moment dus er geen sprake meer van dubbele betalingen. Het feit dat het UWV Gak in februari 2003 nog eenmaal een bedrag heeft ingehouden op de uitkering van verzoeker, geldt niet als een betaling van het LBIO aan de ex-echtgenote van verzoeker. Het LBIO heeft dit bedrag op 26 maart 2003 aan verzoeker teruggestort.

De onderzochte gedraging is op dit punt in zoverre behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Gouda is niet gegrond, behalve ten aanzien van het vaststellen van de beslagvrije voet en het vermelden van de rechtstreekse betalingen gedurende de periode oktober 2002 tot en met januari 2003; op die punten is de klacht gegrond.

Onderzoek

Op 9 september 2003 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer D. uit Tilburg ingediend door HORBEA v.o.f. uit Tilburg met een klacht over een gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Gouda (LBIO). Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het LBIO verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Het LBIO deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag aan te vullen.

INFORMATIEOVERZICHT

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 8 september 2003, met bijlagen, waaronder op deze zaak betrekking hebbende correspondentie tussen verzoeker en het LBIO. Het betreft de volgende stukken:

- brief LBIO aan verzoeker van 15 juni 1998
- brief LBIO aan verzoeker van 16 september 1998
- brief LBIO aan verzoeker van 8 oktober 1998
- brief LBIO aan verzoeker van 3 november 1998
- brief verzoeker aan LBIO van 4 november 1998
- brief verzoeker aan LBIO van 4 maart 1999
- brief LBIO aan verzoeker van 10 mei 1999
- brief verzoeker aan LBIO van 2 juni 1999
- brief LBIO aan UWV Gak van 4 juli 2002
- brief LBIO aan verzoeker van 25 juli 2002
- brief UWV Gak aan verzoeker van 30 juli 2002
- brief verzoeker aan LBIO van 6 augustus 2002
- brief verzoeker aan LBIO van 19 september 2002

- brief LBIO aan verzoeker van 26 september 2002
- brief verzoeker aan LBIO van 7 oktober 2002
- brief verzoeker aan LBIO van 6 november 2002
- brief LBIO aan verzoeker van 25 november 2002
- brief verzoeker aan LBIO van 26 november 2002
- brief verzoeker aan LBIO van 4 december 2002
- brief LBIO aan verzoeker van 9 december 2002
- brief verzoeker aan LBIO van 28 januari 2003
- brief LBIO aan verzoeker van 10 februari 2003
- brief LBIO aan UWV Gak van 10 februari 2003
- brief verzoeker aan LBIO van 14 februari 2003
- brief LBIO aan verzoeker van 26 maart 2003
- brief verzoeker aan LBIO van 10 juni 2003
- brief LBIO aan verzoeker van 18 juni 2003
- brief verzoeker aan LBIO van 19 juni 2003
- brief LBIO aan verzoeker van 8 juli 2003
- brief verzoeker aan LBIO van 17 juli 2003

2. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 5 november 2003.

3. Standpunt van het LBIO van 12 januari 2004, met bijlagen, waaronder twee brieven van verzoekers ex-echtgenote aan het LBIO van 15 augustus en 17 september 1998.

4. Reactie van verzoeker van 9 maart 2004.

5. Telefoongesprek tussen een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman en een medewerkster van het LBIO van 27 april 2004.

6. Brief van het LBIO van 11 mei 2004 naar aanleiding van het telefoongesprek van 27 april 2004.

Bevindingen

Zie onder beoordeling

Achtergrond

1. Artikel 408, eerste boek van het Burgerlijk Wetboek

"1. Een uitkering tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie, waarvan het bedrag in een rechterlijke beslissing, daaronder begrepen de beslissing op grond van artikel 822, eerste lid, onder c, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is vastgelegd, wordt ten behoeve van de minderjarige aan de ouder die het kind verzorgt en opvoedt of aan de voogd onderscheidenlijk aan de meerderjarige betaald.

2. Op verzoek van een gerechtigde als bedoeld in het eerste lid, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige neemt het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen de invordering van de onderhoudsgelden op zich. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit Bureau. De overhandiging daarvan machtigt het Bureau tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie.

3. Kosten van invordering door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen worden verhaald op de onderhoudsplichtige, onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie. Het verhaal van kosten vindt plaats door wijziging van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.

4. Tot invordering op verzoek van een onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde ter gelegenheid van de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. In deze gevallen geschiedt de invordering van bedragen die verschuldigd zijn vanaf een tijdstip van ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek.

5. Alvorens tot invordering met verhaal van kosten over te gaan wordt de onderhoudsplichtige bij brief met bericht van ontvangst in kennis gesteld van het voornemen daartoe en de reden daarvoor, alsmede van het bedrag inclusief de kosten van invordering. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen wordt bevoegd tot invordering over te gaan op de veertiende dag na de verzending van de brief.

6. De invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt, eindigt slechts, indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het Landelijk Bureau

Inning Onderhoudsbijdragen en er geen bedragen meer verschuldigd zijn als bedoeld in het vierde lid, tweede volzin. De termijn van een half jaar wordt telkens verdubbeld, indien een voorgaande termijn van invordering ook op verzoek van de onderhoudsgerechtigde was aangevangen.

7. Een invordering die geldt op het tijdstip van het meerderjarig worden van het kind, wordt ten behoeve van de meerderjarige voortgezet, tenzij deze op zijn verzoek wordt beëindigd.

8. De tenuitvoerlegging van een executoriale titel betreffende de betaling van de kosten van verzorging en opvoeding of levensonderhoud en studie geschiedt met inachtneming van de wijziging, bedoeld in het derde lid.

9. Invorderingen die tien jaren nadat de minderjarige de leeftijd van een en twintig jaren heeft bereikt, nog niet door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen zijn verwezenlijkt, mogen worden beëindigd. De onderhoudsgerechtigde wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

10. Een betaling door de onderhoudsplichtige strekt in de eerste plaats in mindering van de kosten, bedoeld in het derde lid, vervolgens in mindering van eventueel verschenen rente en ten slotte in mindering van de verschuldigde onderhoudsgelden en de eventueel lopende rente.

11. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen draagt zorg, dat de gelden die ten behoeve van het onderhoud van minderjarigen worden uitgekeerd, aan de daarop rechthebbenden worden uitbetaald. Indien uitbetaling plaatsvindt aan een gemeente als rechthebbende, wordt op de aan het Bureau uitgekeerde gelden een door Onze Minister van Justitie te bepalen deel in mindering gebracht ter bestrijding van de kosten welke met de invordering van de gelden zijn gemoeid.

12. Artikel 243, tweede tot en met vierde lid, is van overeenkomstige toepassing."

2. Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

1. Artikel 475b, eerste lid:

"1. Beslag onder een derde op een of meer vorderingen van de schuldenaar tot periodieke betalingen waaraan een beslagvrije voet is verbonden, is slechts geldig voor zover een periodieke betaling de beslagvrije voet overtreft."

2. Artikel 475c, sub c:

"Een beslagvrije voet is verbonden aan vorderingen tot periodieke betaling van:

uitkeringen op grond van sociale zekerheidswetten, uitgezonderd kinderbijslag onder welke benaming ook."

3. Artikel 475d:

"1. De beslagvrije voet bedraagt voor schuldenaren die kunnen worden aangemerkt als:

echtgenoten of geregistreerde partners als bedoeld in artikel 3 van Wet werk en bijstand die beiden 21 jaar of ouder zijn: negentig procent van de norm genoemd in artikel 21, onderdeel c, respectievelijk artikel 22, onderdeel c en d, van die wet;

een alleenstaande en een alleenstaande ouder als bedoeld in artikel 4, onderdeel a en b, van de Wet werk en bijstand die 21 jaar of ouder, doch jonger dan 65 jaar zijn:

1°. indien het periodieke inkomen bij de beslaglegger bekend is: 90 procent van dat inkomen inclusief de vakantie-aanspraak, doch ten minste 90 procent van de norm genoemd in artikel 21, onderdeel a en b, van de Wet werk en bijstand en ten hoogste 90 procent van die norm nadat deze eerst is verhoogd met het bedrag genoemd in artikel 25, tweede lid, van die wet; 2°. indien het periodieke inkomen niet bij de beslaglegger bekend is: 90 procent van de norm genoemd in artikel 21, onderdeel a en b, van de Wet werk en bijstand;

(...)

3. Voor zover het echtgenoten of geregistreerde partners betreft, wordt de beslagvrije voet voor ten hoogste de helft verminderd met het eigen, niet onder beslag liggende periodieke inkomen inclusief vakantie-aanspraak van degene aan wie de bijstand samen met de schuldenaar zou kunnen toekomen.

(...)

5. De beslagvrije voet wordt verhoogd met:

de premie van een door de schuldenaar gesloten ziektekostenverzekering, telkens wanneer deze premie vervalt terwijl het beslag ligt;

de voor rekening van de schuldenaar komende woonkosten verminderd met ontvangen huursubsidie, een bijzondere bijdrage in de huurlasten op grond van artikel 26b van de Huursubsidiewet, of woonkostentoeslag, voor zover de woonkosten, na deze vermindering, meer bedragen dan het bedrag, genoemd in artikel 17, tweede lid, van de Huursubsidiewet, met dien verstande dat de verhoging van de beslagvrije voet niet meer bedraagt dan het huursubsidiebedrag waarop de schuldenaar, uitgaande van de laagste inkomenscategorie, krachtens artikel 21 van de Huursubsidiewet ten hoogste aanspraak heeft. Bij het in mindering te brengen bedrag wordt een bijdrage als bedoeld in artikel 21, eerste lid, onderdeel d, of onderdeel e, en een daarmee overeenkomende ophoging op grond van de Wet werk en bijstand buiten beschouwing gelaten.

6. De beslagvrije voet wordt verminderd met de voor beslag vatbare periodieke inkomsten van de schuldenaar waarop geen beslag ligt, alsmede met het normbedrag voor de kosten van levensonderhoud en de toeslag voor een partner of eenoudergezin, begrepen in aan de schuldenaar toegekende studiefinanciering of tegemoetkoming in de studiekosten die niet vatbaar is voor beslag.

7. Met wijziging van omstandigheden die de beslagvrije voet verhogen, moet de beslaglegger onverwijld rekening houden. Hij is verplicht aan degene die de periodieke betaling moet verrichten, met het tijdstip van ingang, kennis van de verhoging te geven onmiddellijk nadat de reden daarvoor is aangetoond aan hem, zijn advocaat, zijn gemachtigde of de deurwaarder.

8. Tenzij alle betalingen wekelijks geschieden, worden zij, evenals inkomsten van degene aan wie samen met de schuldenaar gezinsbijstand zou kunnen toekomen, voor de toepassing van dit artikel berekend per maand."

4. Artikel 479g:

"1. Indien de raad voor de kindbescherming executant is dan wel, indien ingevolge het bepaalde in artikel 408, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen is belast met de invordering van onderhoudsgelden, kan hij dit beslag leggen hetzij op de gewone wijze, hetzij door van de beschikking in afschrift mededeling te doen aan de derde-beslagene. In het laatste geval zendt deze die schriftelijke kennisgeving voor 'gezien' getekend aan de raad voor de kindbescherming of het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen terug. Eerst door deze terugzending is het beslag voltooid.

2. De raad voor de kindbescherming en het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen kunnen beslag leggen op de dag, volgende op die waarop de uitkering moet geschieden, zonder voorafgaande betekening of bevel tot betaling.

3. Toezending door de executant van een afschrift der kennisgeving bij aangetekende brief aan de geëxecuteerde binnen zeven dagen na de dag, waarop die kennisgeving, voor "gezien" getekend, door de executant van de derde-beslagene is terugontvangen, geldt als de betekening, bij artikel 475i voorgeschreven."